

Complexnummer: 506841

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Complexnaam

Kruisdonk

Aantal complexonderdelen

4

Monumentnummers van complexonderdelen

506842, 506843, 506844, 506845

Woonplaats

Maastricht

Gemeente

Maastricht

Provincie

Limburg

Locatie van het hoofdobject

Kruisdonk 66, 6222 PH te Maastricht

Complexomschrijving

Inleiding

Kruisdonk, een landgoed met een landhuis, koetshuis, portierswoning en een landschapspark. Het geheel is gesitueerd op een rechthoekig perceel met afgeschuinde zijde tussen de spoorlijn Maastricht-Heerlen, de autosnelweg A2, Kruisdonk en de Oude Rijksweg.

Omschrijving

Het landhuis is negentiende eeuws en werd in opdracht van de fabrikantenfamilie Regout gebouwd ter plaatse van de Kruismolen van de Meerssener Proosdij. Omstreeks 1900 werd het huis verbouwd en de oude naam Kruismolen werd gewijzigd in Kruisdonk.

De drie bouwwerken op het landgoed werden opgetrokken in eclectische stijl, waarbij rijkelijk gebruik werd gemaakt van streekeigen bouwmaterialen als mergel.

In 1867 werd het park in landschapsstijl aangelegd, waarschijnlijk naar ontwerp van de Belgische tuinarchitect Gindra. Een deel van het plantsoen werd betrokken van het naburige landgoed Vaeshartelt, eveneens eigendom van de Regouts. Door de tuinarchitect Ter Steeg is in 1922 de oostelijke vijver gemaakt.

---

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Datum van downloaden 09 august 2024

Het landgoed werd in 1992-1993 gerestaureerd. De portierswoning is gesitueerd aan het begin van de oprijlaan aan de zijde van Kruisdonk, die het koetshuis links passeert en rechtstreeks leidt naar de entree van het landhuis. Op het landgoed bevinden zich bovendien twee stel hekpijlers.

Waardering

Het landgoed Kruisdonk is van cultuurhistorisch belang als zeer bijzondere uitdrukking van een sociaal-economische, geografische en typologische ontwikkeling.

Uit architectuurhistorisch oogpunt is het complex van zeer bijzonder belang vanwege de bouwstijl, vanwege de zeer hoogwaardige esthetische kwaliteit van het ontwerp, het materiaalgebruik en de ornamentiek.

Op het gebied van ensemblewaarden is het complex Kruisdonk een essentieel onderdeel van een reeks landgoederen in Limmel (Bethlehem, Jeruzalem) langs de Meerssenerweg (Petite Suisse), de Oude Rijksweg (Vaeshartelt, Klein Vaeshartelt, Sonnevank), Kruisdonk (Kruisdonk) en Meerssenhoven (landgoed Meerssenhoven); verder is Kruisdonk van betekenis vanwege de situering in het buitengebied, vanwege de inrichting en voorzieningen van het landgoed, vanwege het belang voor het aanzien voor het Maastrichtse buitengebied en vanwege de hoogwaardige kwaliteit van de bebouwing en de historisch-ruimtelijke relatie met de bouwlocatie.

Het landgoed kenmerkt zich door een zeer hoge mate van architectonische gaafheid, door de zeer hoogwaardige kwaliteit van de samenstellende onderdelen en door een zeer groot belang in relatie tot de structurele en visuele gaafheid van de landschappelijke omgeving.

Bovendien beschikt het landgoed Kruisdonk over een hoge mate van architectuurhistorische, typologische en functionele zeldzaamheid.

---

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 506842

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	11 februari 1997
Kadaster deel/nr	82794/78

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
Maastricht	Maastricht	Limburg

<i>Locatiennaam</i>	<i>Locatieomschrijving</i>
Maastricht	-

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Maastricht	I			4217

Omschrijving**

Inleiding

Eclectisch LANDHUIS Kruisdonk, XIXB, gesitueerd in een historische parkaanleg in landschapsstijl. Het pand bevindt zich in dwarsrichting ten opzichte van de gelijknamige weg aan de zuidzijde. Het landhuis werd gebouwd in opdracht van de familie Regout, op de locatie van de voormalige Kruismolen van de Proosdij Meerssen. Het landhuis werd omstreeks 1900 verbouwd en bij die gelegenheid omgedoopt tot Kruisdonk.

In 1992-1993 volledig gerenoveerd. Het geheel wordt begrensd door de spoorlijn Maastricht-Heerlen, de autosnelweg A2, de Oude Rijksweg en Kruisdonk.

Omschrijving

Eclectisch landhuis op in hoofdvorm rechthoekige plattegrond, met uitbouwen aan elke gevelzijde. Samengesteld bouwvolume met respectievelijk twee en tweeëneenhalve bouwlaag op souterrainverdieping en zolder. De verschillende bouwvolumes worden gedekt door een schilddak, lessenaarsdaken, platte daken. Torenspts met uietoren, toren met verhoogde nok en bolvormige lantaarn. Leien in Maasdakking, bitumen op de platte dakdelen. Enkele recente dakvensters aan de oostzijde.

Bakgoten met klossen en decoratieve hoekconsoles. Elegante schoorstenen met afdekking.

Het landhuis heeft een hardstenen plint met souterrain-vensters, is opgetrokken in geel gesausde mergel en voorzien van hardstenen dorpels en lateien.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

De voorgevel van het landhuis bevindt zich aan de zuidwestzijde en is georiënteerd op een thans ongebruikte oprijlaan met hekpijlers. Deze gevel is asymmetrisch ingedeeld, telt zeven vensterassen en een rechts van het gevelmidden geplaatst terras met balkon. Het terras is van binnenuit toegankelijk via een dubbele houten deur met Louvreblijnden en tienruits bovenlicht. Hierboven een balkon op twee kolommen, die doorlopen in het balkon en bekroond zijn met decoratieve vazen. Zowel het terras als het balkon is voorzien van een decoratieve smeedijzeren balustrade. Op het terras een centraal geplaatste, dragende gietijzeren pijler, met aan weerszijden geornamenteerde, segmentboogvormige smeedijzeren zwikken onder de balkonluifel. Rechthoekige houten T-vensters met tienruits bovenlichten en Louvre-blijnden. Rechthoekige, tweevoudig verticaal gelede houten mezzaninovensters met twaalfruits roede-verdeling. De noordgevel wordt gedomineerd door een aanzienlijk risalerend volume met vier vensterassen, dat ter hoogte van de bakgoot overgaat in een achthoekige toren, waarvan de luifelgoot rust op een hardstenen kroonlijst met Dorische kapitelen en de spits is voorzien van een bolvormige lantaarn met smeedijzeren windvaan. Rechts van deze toren dubbele terrasdeuren in hardstenen lijst, met zijlichten en Louvre-blijnden, een terras met natuurstenen hekpijlers en smeedijzeren balustrade. Daarboven twee vensterassen met rechthoekige, tweevoudig verticaal gelede houten mezzaninovensters met twaalfruits roede-verdeling en rechthoekige houten T-vensters met tienruits bovenlichten en Louvre-blijnden. Links van de toren, in het verlaagde bouwvolume, één venster met rechthoekige houten T-vensters met tienruits bovenlichten en Louvre-blijnden.

De oostgevel kenmerkt zich door in 1992-93 vernieuwde en gedichte serre, waarvan de smeedijzerconstructie en de decoratieve tegelvloer bewaard zijn gebleven. Deze serre is gebouwd rond een in de tweede vensteras geplaatste risalerende driezijdige toren. Deze is voorzien van drie rechthoekige houten T-vensters met tienruits bovenlichten en Louvre-blijnden, plus één tweevoudig verticaal geleed mezzaninovenster met twaalfruits roede-verdeling. De toren is boven de bakgoot voorzien van een reeks vensters tussen met Dorische kapitelen bekroonde muurdammen. De toren heeft een flauw hellende spits, een aanzienlijke lantaarn met galmgaten, bolornament en naald. Dit oostelijke bouwvolume, bestaande uit twee bouwlagen onder plat, telt verder vijf vensterassen met identiek ingedeelde T-vensters en Louvre-luiken.

De zuidgevel tenslotte telt vier, respectievelijk drie vensterassen waarin een rechts van het midden geplaatste entreepartij met giet- en smeedijzeren luifel onder een zinken dakje. Hieronder een rechthoekige dubbele houten toegangsdeur met twaalfruits bovenlichten en Louvre-blijnden. Rechthoekige houten T-vensters met tienruits bovenlichten en Louvre-blijnden. Drie rechthoekige, tweevoudig verticaal gelede houten mezzaninovensters met twaalfruits roede-verdeling.

Voormalige hoofdentree met twee geornamenteerde hardstenen hekpijlers aan de zuidwestzijde, waartussen een dubbel scharnierend smeedijzeren hekwerk. De huidige hoofdtoegang bestaat uit bakstenen hekpijlers met mergel speklagen en vaasbekroning, waartussen zich een recent hekwerk bevindt.

De interieurindeling van het landhuis bevindt zich in authentieke staat. Het interieur is zeer rijk, uitgevoerd in empirestijl en volledig beschermenswaardig.

Waardering

Het landhuis Kruisdonk is van cultuurhistorische waarde als een zeer bijzondere uitdrukking van een sociaal-economische en typologische ontwikkeling.

De architectuurhistorische waarden zijn zeer groot en worden bepaald door de bouwstijl, de zeer hoogwaardige esthetische kwaliteiten, het streekeigen materiaalgebruik en de ornamentiek.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Kruisdonk is onderdeel van een landelijke gebied met landgoederen dat architectuurhistorisch en cultuurhistorisch van belang is. Kruisdonk is vanwege de situering van grote betekenis voor het aanzien van de streek en heeft een sterke historisch-ruimtelijke relatie heeft met de omringende wegen, groenvoorzieningen en wateren.

De villa Kruisdonk beschikt over een zeer hoge mate van architectonische gaafheid van ex- en interieur, is van groot belang in relatie tot de visuele gaafheid van de landschappelijke omgeving en heeft een hoge architectuurhistorische cq. typologische zeldzaamheidswaarde.

Hoofdcategorie

Kastelen, landhuizen en parken

Subcategorie

Kasteel, buitenplaats

Functie

Landhuis

Monumentnummer*: 506843

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	11 februari 1997
Kadaster deel/nr	82794/37

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
Maastricht	Maastricht	Limburg

<i>Locatiennaam</i>	<i>Locatieomschrijving</i>
Maastricht	

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Maastricht	I			4216
Maastricht	I			4150
Maastricht	I			4215
Maastricht	I			4214
Maastricht	I			4217

*Omschrijving***

Inleiding

Historische PARKAANLEG in landschapsstijl, in 1867 door de familie Regout ter plaatse van de Kruismolen van de Meerssense Proosdij met bijbehorende aanleg (vgl. Topografische en Militaire Kaart, 1842) gerealiseerd. Volgens de familie-overlevering werd de aanleg ontworpen door een Belgisch architect. Vermoedelijk was tuinarchitect Gindra de ontwerper van het park, gezien de stilistische overeenkomst van de aanleg van Kruisdonk met zijn overige ontwerpen en gezien zijn betrokkenheid bij de aangrenzende parken van Vaeshartelt en Petit Suisse, beide destijds eveneens bezittingen van de familie Regout. De vijver aan de oostzijde werd in 1922 aangelegd door de tuinarchitect P.F. Ter Steeg.

Omschrijving

De aanleg bestaat uit een drietal licht geaccidenteerde weiden in landschapsstijl, grenzend aan de noord-, oost- en zuidwestzijde van het huis. Aan de zuidzijde bevindt zich de huidige oprit. Deze is hoogstwaarschijnlijk rond 1900 tot stand gekomen, tegelijkertijd met de bouw van de portierswoning en het koetshuis. De oorspronkelijke oprit aan de zuidwestzijde is buiten gebruik. De parkweiden worden door een patroon van in ruime curven verlopende slingerpaden doorsneden.

De wandeling wordt omlijst door boomgroepen (thans linde, plataan, kastanje, es, beuk, rode beuk, eik, naaldbomen, acacia) en

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

heesters (rhododendron, taxus) die voorts als coulissen van de gezichten over de vijverpartijen en parkweiden dienst doen. In de parkweiden enkele solitairen (thans rode beuk).

De weide aan de oostzijde heeft als gezicht binnen de aanleg een grote waarde. De eikenlaan naar Vaeshartelt (Oude Rijksweg) omgrent het park aan de zuidwestzijde. Aan de noordoostzijde van het huis een ruime vijverpartij in landschapstijl. De vijver aan de oostzijde werd in 1922 aangelegd door de tuinarchitect P.F. Ter Steeg. Hij ontwierp waarschijnlijk ook de bordespartij, die als overgangslid tussen huis en laatstgenoemde vijverpartij dienst doet. De thans aanwezige balustrade werd in 1987 opgetrokken en is voor de bescherming van ondergeschikt belang.

Ornamentele opstuwing met overloop aan de zuidzijde van de oostelijke vijverpartij, bestaande uit een bakstenen, gewelfachtige constructie, onder het aldaar verlopende wandelpad. Aan de vervalzijde een waterval, omlijst door grote brokken kunststeen. De opstuwing dateert vermoedelijk uit 1922 en heeft naast een ornamentele waarde ook een functionele betekenis: zij regelt het waterpeil van de vijverpartij. Aan de zuidwestzijde bevindt zich een opstuwing met overloop van de noordoostelijke vijver naar de omringende gracht.

Aan de noordoostzijde van het landhuis gelegen brug, bestaande uit een ijzeren met klinkers bekleed brugdek. Aan weerszijden van de brug een siersmeedijzeren leuning met patroon van ruitvormige stijlen in rechte vakken en houten handlijst. De brug rust op rode bakstenen keermuren, die met kunststeen in rustica is bekleed. De brug, die uit het einde der 19e eeuw dateert, heeft een grote ornamentele waarde.

Waardering

Het landschapspark Kruisdonk is van zeer grote cultuurhistorische waarde als bijzondere uitdrukking van een culturele, sociaal-economische, landschappelijke en typologische ontwikkeling. De architectuurhistorische waarden worden bepaald door de aanleg in landschapstijl en de betrokkenheid van de tuinarchitecten Gindra en Ter Steeg. Het park is een essentieel onderdeel van het landgoed Kruisdonk, is vanwege de situering van grote betekenis voor de ontwikkeling van de streek, van bijzonder belang voor het aanzien van de streek en heeft een historisch-ruimtelijke relatie met de van oudsher aanwezige waterlopen.

Het park is in hoge mate gaaf gebleven en is van groot belang in relatie tot de visuele gaafheid van de landschappelijke omgeving. Bovendien beschikt het landschapspark Kruisdonk over een aanzienlijke typologische en functionele zeldzaamheid.

Hoofdcategorie

Kastelen, landhuizen en parken

Subcategorie

Tuin, park en plantsoen

Functie

Park

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 506844

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	11 februari 1997
Kadaster deel/nr	82794/55

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
Maastricht	Maastricht	Limburg

<i>Locatiennaam</i>	<i>Locatieomschrijving</i>
Maastricht	

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Maastricht	I			4217

Omschrijving**

Inleiding

KOETSHUIS van het landgoed Kruisdonk, ca. 1900, in een door elementen van neo-rennaissance en chaletstijl beïnvloede bouwtrant. Gesitueerd aan de zuidelijke oprijlaan, tussen de portierswoning en het landhuis. Het koetshuis werd in 1992-1993 gerenoveerd en ten dele verbouwd. De inrijpoorten in voor- en zijgevels werden vervangen door vensters cq. nieuwe deuren. De zuid- en oostgevel werden geel gesausd. De glazen pui met kunststoffen geleding, geplaatst onder het lessenaarsdak boven de oorspronkelijke inrijpoort, is uitgesloten van bescherming.

Omschrijving

Het koetshuis heeft één bouwlaag plus zolderverdieping op een U-vormige plattegrond en bestaat uit een hoofdvolume waarop aan de gevelhoeken afgeschuinde uitbouwen onder schilddaken zijn geprojecteerd. Daartussen, boven de voormalige inrijpoort, een lessenaarsdak. De gevel met lessenaarsdak en uitbouwen is geïntendeerd op het noorden, in de richting van het landhuis.

Het geheel wordt gedekt door schild- en lessenaarsdaken met leien in Maasdekking. Op het hoofdvolume een schilddak met verhoogde nok, waaronder aan de westzijde een opvallende duiventil is geplaatst, aan de oostzijde een luik. Boven de voormalige inrijpoort in de westelijke gevel een insteekkap met chaletoverstek en smeedijzeren windvaan met de initialen "L.B.". Drie dakkapellen op het achterdakvlak, twee boven de inrijpoort aan de voorzijde. De houten luiken van deze kapellen werden vervangen door rechthoekige kruiskozielen. Op de nok van de hoekuitbouwen aan de voorgevel, waartussen een lessenaarsdak, een smeedijzeren bekroning. Nokschoorsteen. Bakgoten.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Het koetshuis heeft een hardstenen plint, bakstenen optrek in kruisverband met zes zandstenen speklagen. Zandstenen aanzet- en sluitstenen. Hardstenen dorpels en lateien.

Symmetrische ingedeelde noordgevel. In de twee noordelijke uitbouwen met afgeschuinde hoeken bevinden zich hoog onder de goot ingezette vierruits vensters, grotendeels gekoppeld en voorzien van zandstenen traceringen in zuilmotief. Rechthoekige T-vensters met kleine roede verdeling. De noordelijke inrijpoort met zijdeuren wordt aan het oog onttrokken door een kunststoffen galerij.

De westelijke zijgevel is voorzien van twee steunberen met zandstenen afdekking, waartussen de segmentboogvormige opening van de inrijpoort, die inmiddels is vervangen door een segmentboogvormig kunststoffen kruiskozijn. Aan weerszijden van de poort twee rechthoekige zijlichten.

Boven de inrijpoort een strek met drie zandstenen sluitstenen, een rondboogvormig zoldervenster met kruisgeleding en kleine roede verdeling onder een insteekkap met chaletoverstek. In de rondboog van dit venster drie zandstenen sluitstenen. Aan weerszijden, onder de bakgoot tweemaal twee gekoppelde vierruitsvensters met zandstenen tracering in zuilmotief.

De geel gesausde zuidgevel is onregelmatig ingedeeld. Vijf, regelmatig over de gevel verdeelde, tweevoudig verticaal ingedeelde segmentboogvensters met kleine roede verdeling met strek. Daarboven acht onregelmatig verdeelde rechthoekige vierruitsvensters onder hardstenen lateien.

De geel gesausde oostgevel is symmetrisch. Aan weerszijden van en boven de door een rechthoekig kunststoffen kruiskozijn vervangen inrijpoort telkens twee rechthoekige kunststoffen kruiskozijs. Zowel de poort als de vensters zijn geplaatst onder een hardstenen latei.

Tegen de westgevel staat een geel gesausde halfhoge muur met doorrij-openingen, die de zuidelijke oprijlaan flankeert en doorloopt tot de achtergevel van de portierswoning.

Het INTERIEUR van het koetshuis is geheel aangepast aan de kantoorbestemming.

Waardering

Het koetshuis van de Villa Kruisdonk is van cultuurhistorische waarde als uitdrukking van een sociaal-economische en typologische ontwikkeling.

Uit architectuurhistorisch oogpunt is het pand van belang vanwege de bouwstijl, de hoogwaardige esthetiek, het materiaalgebruik en de ornamentiek.

Het koetshuis is een essentieel onderdeel van het landgoed Kruisdonk, dat cultuur- en architectuurhistorisch van nationale waarde is, is vanwege de situering van belang voor de ontwikkeling van de streek, is van belang voor het aanzien van de streek en beschikt over een historisch-ruimtelijke relatie met het omringende landschapspark.

Het koetshuis is van belang vanwege de redelijke architectonische gaafheid van het exterieur en in relatie tot de visuele gaafheid van de landschappelijke omgeving.

Bovendien beschikt het koetshuis over een typologische en functionele zeldzaamheidswaarde.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Hoofdcategorie

Kastelen, landhuizen en parken

Subcategorie

Bijgebouwen kastelen enz.

Functie

Koetshuis(L)

Monumentnummer*: 506845

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	11 februari 1997
Kadaster deel/nr	82793/199

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
Maastricht	Maastricht	Limburg

<i>Locatiennaam</i>	<i>Locatieomschrijving</i>
Maastricht	

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Maastricht	I			4215
Maastricht	I			4217

*Omschrijving***

Inleiding

PORTIERSWONING van het landgoed Kruisdonk, ca. 1900, gebouwd in een door de neo-rennaissance en de chaletstijl beïnvloede bouwtrant. Gesitueerd bij de brug over de omringende gracht, aan het begin van de zuidelijke oprijlaan.

Omschrijving

Portierswoning op rechthoekige plattegrond, bestaand uit een bouwvolume met souterrain, één bouwlaag en zolderverdieping onder zadeldak en een volume met souterrain en één bouwlaag onder plat. Zadeldak met leien in Maasdekking, overstekken op consoles. Dakvenster op het achterdakvlak.

Het geheel ligt in lengterichting ten opzichte van de straatweg.

De woning is opgetrokken op een aanzienlijke breukstenen plint met souterrainvensters, die slechts aan de grachtzijde en in de linker zijgevel te zien is. De optrek bestaat uit donkerbruine, in kruisverband gemetselde baksteen met mergel speklagen. Hardstenen dorpels en deurlijst. Mergel venstertraceringen.

De gevel van het bouwvolume onder zadeldak aan de straatwegzijde telt twee vensterassen en is volledig symmetrisch. Tweemaal twee gekoppelde vensters met recent glas-in-lood, mergeltraceringen, mergellateien, bakstenen strekken met mergel aanzetstenen en hardstenen dorpels. Boven beide vensters een mezzaninovenster in een geprofileerde bakstenen strekkenlijst, bekroond door een kleine insteekkap met chaletoverstek.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

In het bouwvolume van één laag onder plat een identiek gekoppeld venster met mergeltraceringen plus een klein, rechthoekig houten venster.

In de linkerzijgevel, onmiddellijk achter het toegangshek, is de rechthoekige houten deur geplaatst, waarin vier verticale glas-in-loodpanelen. Boven de deur een houten luifel in zadeldakvorm op consoles, met leien en chaletoverstek. De deur heeft een hardstenen lijst. In de topgevel een rechthoekig, verticaal ingedeeld houten venster met recent glas-in-lood in een mergel lijst met sluitsteen.

Naast de deur een rechthoekig houten zijlicht met rond houten kozijn en hardstenen dorpel.

De achtergevel van het volume onder zadeldak is geheel blind. Dwars op de hoek van deze gevel staat een geel gesausde, halfhoge muur met hardstenen afdekking. In de achtergevel van het bouwvolume onder plat twee kleine, rechthoekige houten vensters. In de zijgevel van laatstgenoemd volume een rechthoekige houten deur met rechthoekig houten zijlicht. In de topgevel boven het platte dak een rechthoekig, verticaal ingedeeld houten venster met recent glas-in-lood in een mergel lijst met sluitsteen.

Onmiddellijk naast het pand bevinden zich twee bakstenen hekpijlers met mergel speklagen, bekroning en bolornament waartussen een tijdens de renovatie van 1992-93 geplaatst dubbel smeedijzeren hekwerk.

Waardering

De portierswoning is van cultuurhistorische waarde als bijzondere uitdrukking van een sociaal-economische en typologische ontwikkeling. De architectuurhistorische waarden worden bepaald door de bouwstijl, de esthetische kwaliteiten, het streekgebonden materiaalgebruik en de ornamentiek. De portierswoning is van belang als belangrijk onderdeel van het landgoed Kruisdonk, vanwege de situering verbonden met de ontwikkeling van de streek, van betekenis voor het aanzien van de streek en heeft een historisch-ruimtelijke relatie met de omringende parkaanleg. De portierswoning is in hoge mate gaaf en is van groot belang voor de visuele gaafheid van het landgoed en de bebouwde omgeving. Bovendien beschikt de portierswoning over een redelijke architectuurhistorische, typologische en functionele zeldzaamheid.

Hoofdcategorie

Kastelen, landhuizen en parken

Subcategorie

Bijgebouwen kastelen enz.

Functie

Bijgebouw